

“Longkanker? Ja, dat was te verwachten.”

Bijna 1 op de 3 Belgen vindt longkanker een zelf veroorzaakte ziekte.

Laarnse longkankerpatiënte Kristien: *“Ja, ik heb gerookt. Et alors?”*

Laarne, 10 november 2023 – *“Hij of zij zal wel gerookt hebben”*, dat is wat ruim de helft van de Belgen (57%) denkt wanneer iemand hen vertelt dat hij of zij longkanker heeft. Bijna één op de drie Belgen (30%) geeft zelfs ronduit aan dat ze het krijgen van de ziekte als de eigen fout beschouwen van de patiënt. Dat blijkt uit een onderzoek dat patiëntenorganisatie PROLONG VZW liet uitvoeren bij 1.000 Belgen.

“Het klopt dat roken het risico op het krijgen van de ziekte enorm vergroot. Iedereen kan echter longkanker krijgen. Je kan ook gewoon pech hebben. Wat de oorzaak ook mag zijn, niemand kiest ervoor om longkanker te krijgen. Patiënten hebben daarom je steun nodig en niet je oordeel”, zegt Johan Thibo, voorzitter van PROLONG VZW.

Om deze boodschap kracht bij te zetten, lanceert PROLONG VZW vandaag de campagne ‘Mensen met longkanker hebben je steun nodig, niet je oordeel’ om de ziekte uit de taboesfeer te halen én steun te bieden aan lotgenoten en hun naasten.

De Laarnse longkankerpatiënte Kristien Van de Velde (55) is één van de campagnegezichten. Kristien werd vijf jaar geleden voor het eerst geconfronteerd met de ziekte. Ze rookte al van haar veertiende en merkte vaak in de non-verbale communicatie van anderen dat ze een oordeel klaar hadden. *“Zo van ‘gerookt zeker?’ En dan een ja-knik en gefronste wenkbrauwen... Ze zeggen het dan wel niet, maar toch voel je hun oordeel. Terwijl je wil antwoorden ‘et alors?’”*

November is longkankermaand, de maand waarin extra aandacht wordt gevraagd voor de ziekte. Longkanker is vandaag bij mannen de tweede en bij vrouwen de derde meest voorkomende kanker in ons land. Jaarlijks krijgen zo’n 9.000¹ Belgen de diagnose. Toch weten Belgen over het algemeen nog weinig over de ziekte. Ruim twee op de vijf (41%) weet bijvoorbeeld niet dat longkanker veelal te genezen is, terwijl zo’n 20% van de mannelijke en ongeveer 30% van de vrouwelijke patiënten longkanker overwint. Ze zijn met andere woorden vijf jaar na de diagnose nog in leven. Het is daarom belangrijk om tijdig de diagnose te stellen.

Longkanker uit de taboesfeer halen

Het gebrek aan kennis over de ziekte zorgt ervoor dat longkanker nog al te vaak in een taboesfeer blijft hangen. Zo geven vier op de vijf Belgen (80%) aan dat anderen snel een oordeel klaar hebben over mensen met longkanker. Volgens 71% beschouwen mensen longkanker als een door de patiënt zelf veroorzaakte ziekte. Bijna één Belg op de drie (30%) geeft zelfs ronduit aan dat het (deels) de eigen schuld is van de patiënt: ‘het zal wel te maken hebben met (vroeger) rookgedrag.’ Dit terwijl er ook een pechfactor meespeelt; iedereen kan longkanker krijgen, al lopen (ex-)rokers wel meer risico. Daarom moedigen wij mensen zeker aan om te stoppen met roken.

Voormalig VRT-nieuwsanker en gerechtsjournalist Leo Stoops (74) had bijvoorbeeld al veertig jaar niet meer gerookt toen hij in 2009 longkanker kreeg: *“Mijn longen waren rookvrij. Toch zei ik er telkens automatisch bij: ‘Ik heb longkanker maar niet door te roken’. Ik had het gevoel dat ik me moest verantwoorden tegenover anderen.”*

¹ Data Belgisch Kankerregister 2020

Persbericht

Maar zelfs al heb je gerookt, dan nog koos je er niet bewust voor om longkanker te krijgen. Kristien (55) werd vijf jaar geleden voor het eerst geconfronteerd met de ziekte. Ze rookte al van haar veertiende en merkte vaak in de non-verbale communicatie van anderen dat ze een oordeel klaar hadden. *“Zo van ‘gerookt zeker?’ En dan een ja-knik en gefronste wenkbrauwen... Ze zeggen het dan wel niet, maar toch voel je hun oordeel. Terwijl je wil antwoorden ‘et alors?’”*

Lancering campagne: ‘Mensen met longkanker hebben je steun nodig, niet je oordeel’

Ruim twee op de drie Belgen (67%) geven in het onderzoek aan zich onzeker te voelen over hoe ze moeten reageren wanneer een naaste hen vertelt dat hij of zij longkanker heeft. Deze onzekerheid resulteert in het feit dat bijna de helft van de Belgen (49%) ervoor kiest om niets te zeggen of te doen, uit angst om een fout te maken.

Het feit dat longkanker nog steeds in de taboesfeer zit, heeft een invloed op de patiënten. *“Behandel kankerpatiënten net zoals alle anderen. Door ze te ‘over beschermen’ ga je ze uitsluiten en ontstaat er een sociaal isolement.”* zegt Sophie, patiënt.

Longkanker is echter meer dan een medische aandoening; het raakt levens, families en gemeenschappen. PROLONG VZW lanceert daarom vandaag de campagne ‘Mensen met longkanker hebben je steun nodig, niet je oordeel’ waarmee de vzw het stigma dat kleeft op longkanker en op longvlieskanker wil doorbreken en de empathie voor patiënten en hun naasten wil bevorderen. De campagnesite bevat verschillende getuigenissen van (ex-)patiënten en concrete tips om mensen met longkanker te steunen.

Voor meer informatie over de campagne: www.prolong.be

5 tips om mensen met longkanker te steunen:

1. Let op met je eigen oordeel.
2. Betrek de patiënt bij leuke activiteiten.
3. Behandel de patiënt op een ‘normale’ manier.
4. Minimaliseer de klachten niet!
5. Laat de patiënt zich nuttig voelen.

Ontdek nog tal van extra tips op www.prolong.be

Methodologie

Het online onderzoek werd tussen 31 juli en 10 augustus 2023 uitgevoerd door onderzoeksbureau iVOX in opdracht van PROLONG VZW bij 1.000 Belgen. Het onderzoek is representatief op taal, geslacht, leeftijd en diploma. De maximale foutenmarge bij 1.000 Belgen bedraagt 3,02%.

Over PROLONG VZW

PROLONG VZW is een initiatief van en voor mensen met longkanker of longvlieskanker (mesothelioom) en hun naasten, die elkaar willen steunen en die het contact tussen lotgenoten willen stimuleren door het organiseren van diverse activiteiten. www.prolong.be.

Voor meer informatie of interviewaanvragen (niet voor publicatie, enkel voor de pers):

Wavemakers PR – Emanuel Sys, emanuel@wavemakers.eu en 0486 17 52 65